

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4427/2022
27.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића, Бранка Станића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Братислав Савић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Славољуб Милошевић, адвокат из ..., ради поништаја уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1622/21 од 14.12.2021. године, у седници одржаној 27.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1622/21 од 14.12.2021. године и пресуда Основног суда у Нишу П 5125/2019 од 14.01.2021. године, тако што се **ПОНИШТАВА** уговор о доживотном издржавању закључен дана 23.05.2017. године између ВВ из ..., ул. ... број .., као примаоца издржавања и ББ из ..., Булевар ... број .., као даваоца издржавања, који је солемнизован пред јавним бележником Зорицом Стојановић из ... под пословним бројем ОПУ:..-2017 па се заоставштина иза смрти пок. ВВ бившег из ... има расправљати по основу закона.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ... на име трошкова парничног поступка исплати 32.000,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 5125/2019 од 14.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се поништи уговор о доживотном издржавању закључен дана 23.05.2017. године између ВВ из ..., ул. ... број .., као примаоца издржавања и ББ из ..., Булевар ... број .., као даваоца издржавања, који је солемнизован пред јавним бележником Зорицом Стојановић из ... под пословним бројем ОПУ: ..-2017, те да се заоставштина иза смрти пок. ВВ бившег из ... расправи по закону, као неоснован.

Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка плати 73.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1622/21 од 14.12.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П 5125/2019 од 14.01.2021. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе у оваквим случајевима, због чега је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је рођени брат тужиоцу. Тужени је у својству даваоца издржавања са оцем сада пок. ВВ, као примаоцем издржавања, дана 23.05.2017. године, закључио уговор о доживотном издржавању. Уговор је оверен и солемнизован пред јавним бележником Зорицом Стојановић из ... под посл. бр. ОПУ: ..-2017. Назначеним уговором прималац издржавања је већи део своје непокретне, као и покретне имовине, ближе наведене у уговору, оставио даваоцу издржавања. Пок. ВВ је преминуо ...2017. године у својој 86-ој години. Вештачењем од стране вештака медицинске струке др Миодрага Здравковића из ... утврђено је да је сада пок. ВВ боловао од хроничног лумбалног синдрома, од 2008. године од повишеног крвног притиска и поремећаја срчаног ритма, од 2013. године од Паркинсонове болести, а од 2015. године од анемије. Априла 2017. године постављена је дијагноза тромбоза вена, јетре и доње шупље вене. Крајем 2017. године због тешке анемије хроничне бубрежне слабости и инсуфицијенције јетре је хоспитализован у ... болници у ... са аспектом тежег болесника. У другој половини јула 2017. године током хоспи-делегације у ДЦ и ВБ ..., постављена је дијагноза и потврђено постојање узнапредованог тумора јетре са метастазирањем у десно плућно крило са поремећајем дисања. Према мишљењу назначеног вештака, у време закључења предметног уговора код сада пок. ВВ већ је било присутно стање јаког узнапредованог тешког оболења у виду малигног тумора јетре са ширењем у околна ткива, тако да се исти у време потврђивања спорног уговора налазио у стању извесне смрти, чије се наступање, с обзиром на ниво сазнања о природи оболења и његовом тадашњем стадијуму, могло очекивати у наредних неколико месеци, максимално три - шест месеци. Тужени је по струци лекар – анестезиолог у ... болници у ..., а на основу исказа сведока је утврђено да се о здрављу сада пок. ВВ искључиво он бринуо. Тужени је из родитељског дома отишао 1987. године док је тужилац са својом породицом остао да живи у заједничкој кући са родитељима, и то на спрату куће, а родитељи су живели у приземљу. Мајка парничних странака је умрла 2004. године. На основу исказа саслушаних

сведока утврђено је да су се о сада пок. ВВ бринули и тужилац и његова породица, али су последњих година односи са тужиоцем били поремећени, јер ВВ није био задовољан храном коју су му припремали, тако да су виђали туженог да често долази код оца, води га код доктора и доноси му храну, као и да је ангажовао жену која је оцу спремала храну.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су оценили да је тужбени захтев тужиоца неоснован због следећих разлога:

Наиме, према члану 203. Закона о наслеђивању предвиђено је да на захтев законских наследника примаоца издржавања, суд може поништити уговор о доживотном издржавању ако због болести или старости примаоца издржавања уговор није представљао никакву неизвесност за даваоца издржавања. Суд налази да иако је тужени лекар по професији и да се старао о здрављу покојног ВВ, не значи да је исти био упућен у комплетно здравствено стање свог оца у моменту закључења уговора о доживотном издржавању, те да у конкретном случају има алеаторности. Дијагноза да отац парничних странака болује од тежег облика канцера је постављена јула месеца 2017. године, након закључења предметног уговора о доживотном издржавању, па је закључак нижестепених судова да тужени иако лекар није у моменту закључења уговора о доживотном издржавању знао нити је могао знати да је пок. ВВ тешко болестан с обзиром да се први симптоми назнаке тешке болести појављују касније. При томе, суд након изведених доказа закључује да је пок. ВВ, а што утврђује из исказа ГГ (сестре пок. ВВ), да је ВВ имао намеру да са ББ закључи уговор о доживотном издржавању којим би га одредио као лице које ће бринути о њему, али је у то време ББ био у мировној мисији Уједињених нација. Смрт као биолошко окончање живота извесна је за свако биће али не и време њеног наступања, па се због тога леаторност уговора о доживотном издржавању не процењује само по временском размаку између закључења уговора и смрти примаоца издржавања, већ према свим околностима сваког конкретног случаја. До издржавања од стране туженог је заиста и дошло јер је тужени бригу и пажњу свом оцу пружао дуги низ година и пре закључења предметног уговора о доживотном издржавању, а што је наведено и у самом уговору. То је потврдио исказ сведока Зорице Стојановић јавног бележника која је потврдила предметни уговор о доживотном издржавању, а из чијег исказа је утврђено да је пре потврде уговора обављен разговор са пок. ВВ и да се исти изјаснио да је задовољан пажњом издржавања које добија од сина ББ. Покојни ВВ је био задовољан са оним што од сина ББ добија, а осим тога тужени је ангажовао лице које је његовом оцу спремало храну и пре закључења уговора о доживотном издржавању. Стога се може закључити да је уговор о доживотном издржавању дошао као знак захвалности примаоца издржавања за сву пажњу и бригу коју је од свог сина ББ годинама добијао, па су нижестепени судови закључили да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, оваква правна аргументација нижестепених судова није прихватљива. Уговор о доживотном издржавању је закључен дана 23.05.2017. године. Покојни ВВ је умро ...2017. године. У јулу месецу 2017. године постављена је дијагноза и потврђено је постојање узнапредованог тумора јетре са метастазирањем у десно плућно крило и следственим поремећајем дисања. Пре тога, још у току 2013. године утврђено је да пок. ВВ има поремећај срчаног ритма, а регистрована је и присутност Паркинсонове болести. Априла 2017. године постављена је дијагноза тромбоза вена, јетре

и ширења шупље вене. Тужени ББ је по струци лекар анестезиолог. Имајући у виду оболења која су постојала код ВВ и пре закључења уговора о доживотном издржавању и његове позне године живота. Тужени ББ је као лекар могао да закључи да код пок. ВВ постоји такво здравствено стање које несумњиво указује да је извесно наступање његове блиске смрти. Тужени јесте долазио, обилазио оца и помагао му у лечењу. Међутим, тужени је син покојног ВВ и сходно одредбама Породичног закона има дужност да се стара о здравственом стању родитеља и да му помаже у издржавању. Из тога произилази закључак да је тужени могао да претпостави да постоји извесност у погледу временски блиске смрти примаоца издржавања.

Из свега изнетог, Врховни касациони суд налази да су на правилно и потпуно утврђено чињенично стање нижестепени судови погрешно применили материјално право, па је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу чл. 153, 154. и 165. став 2. ЗПП, при чему су тужиоцу који је успео у спору признати следећи трошкови: на име стручног састава тужбе износ од 6.000,00 динара (сходно вредности спора), на име стручног састава ревизије износ од 12.000,00 динара, сходно важећој АТ, као и на име трошкова вештачења износ од 14.000,00 динара, што све укупно чини износ од 32.000,00 динара, па је одлучено као у ставу трећем изреке. Остале трошкове суд није признао из следећих разлога: према члану 163. став 2. ЗПП прописано је да је странка дужна да у захтеву определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду. Пуномоћник тужиоца није определио за колико поднесака тражи накнаду, колико одржаних, а колико неодржаних рочишта, нити које износе тражи на име судских такси. Трошкови за жалбу нису тражени, па сходно свему томе тужиоцу нису досуђени остали трошкови.

Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић